

25 manieren om te vragen aan leerlingen: hoe bewaak jij je privacy op internet?

Hoe bewaak jij je privacy op internet? Stel die vraag en grote kans dat je kind zegt: wat bedoel je? Dit zijn de 25 hulpvragen van Remco Pijpers (specialist Jeugd en Media van Kennisnet) welke ouders en leraren helpen om met 10- tot 16-jarigen te praten over wat je wel en niet deelt via digitale media.

1. Google jij jezelf weleens? Wat vind je dan? Ben je weleens iets over jezelf of van jezelf tegengekomen waar je door werd verrast?
2. Google je weleens op de namen van vrienden of klasgenoten? Wat voor informatie vind je? Ben je weleens iets over iemand te weten gekomen dat je eerder nog niet wist?
3. Weet je hoe je bovenaan in de zoekmachine van Google gewenste zoekresultaten kunt krijgen, dus met realistische, niet negatieve informatie over jou als eerste zoekresultaat? (tip: maak een Google Site. Die wordt door Google altijd bovenaan gezet bij de zoekresultaten)
4. Wanneer vind je het leuk om te worden *getagd* in foto's, en wanneer niet?
5. Welke foto's mag Facebook van jou verkopen aan bedrijven (om ze bijvoorbeeld te gebruiken in reclamecampagnes omdat je er zo goed uit ziet)? Wat voor soort foto's niet?
6. Als je zou solliciteren bij Google, wat mogen ze van je surfgedrag weten? En wat voor soort mailtjes, die je via Gmail verstuurt, wil je liever niet tijdens het sollicitatiegesprek bespreken?
7. Wat is de grootste blunder die een docent kan maken in de WhatsApp-groep van de klas?
8. Als een docent via WhatsApp per ongeluk een naaktfoto zou sturen naar de leerlingen (in plaats van naar zijn vriendin of vriend), wat zou je doen?
9. Facebook zegt dat kinderen jonger dan 13 jaar geen account aan mogen maken. Waarom denk je dat dit zo is? Ben je het ermee eens?
10. Wat was je grootste geheim toen je klein was? Als dat geheim, zoveel jaren later, nu op internet zou staan - wat zou je daarvan vinden?
11. Heeft iemand weleens een geheim van je doorverteld, iemand die je in vertrouwen nam? Vond je dat erg? Zo ja, waarom?
12. Op welk sociaal netwerk mogen je ouders 'vrienden' worden (zoals Facebook, Twitter, Instagram en Snapchat)? Op welke absoluut niet? Waarom niet?
13. Mag een leraar 'vrienden' met je worden op Facebook? Waarom wel, of waarom niet?
14. Een leraar vraagt je of je wilt Snapchatten met hem/haar. Wat zeg je?
15. Een leraar of een lerares die 'vrienden' met je wilt worden? Voelt dat verschillend?
16. Heb je weleens een foto online gezet, bijvoorbeeld op Instagram, waar je later spijt van had?
17. Heb je weleens foto's gepost, met anderen erop, waar iemand bezwaar tegen had? Wat heb je gedaan? Begreep je de problemen die deze persoon ermee had?
18. Een onbekende doet een contactverzoek op Facebook of Instagram. Accepteer je, of accepteer je niet? En waarom?
19. Heb je weleens gelogen over wie je bent op internet? Zo ja, waarom?
20. Ouders en opa's en oma's die foto's van hun kinderen online zetten, bijvoorbeeld op Facebook - moet dat mogen? Welke familiekiekjes kunnen wel, welke niet?
21. Er zijn scholen die alle sites die door hun leerlingen worden bezocht op schoolcomputers, kunnen zien. Ze weten waar je komt. Waarom zouden ze dat dat doen, denk je? Wat vind je ervan?
22. Wat voor filmpjes stuur jij door, welke niet? Wanneer doe jij het niet? Sturen anderen weleens filmpjes door waarvan je denkt: dit kun je niet maken!

23. Welke zaken bespreek je niet in een groeps-app van de klas? Sturen klasgenoten weleens berichten die te privé zijn?
24. Sommige mensen zeggen: wat je op internet zet, kan door de hele wereld worden bekeken. Foto's kunnen namelijk worden doorgestuurd of via internet gedeeld. Vergelijk het met de voorpagina van de Telegraaf: dat wordt door heel veel mensen gezien. Ben je het daar mee eens? Waarom wel of waarom niet?
25. Als jij leraar zou zijn, wat zou je kinderen leren over privacy op internet? Wat zou je kinderen leren over fouten maken op internet? Hoe erg is dat?

De bovenstaande voorbeeldvragen komen uit het *Handboek Digitale Geletterdheid*, dat in het najaar verschijnt en te vinden zal zijn via www.kennisnet.nl.